

ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΣΥΓΓΡΑΜΜΑ ΕΚΔΙΔΟΜΕΝΟΝ ΚΑΘ' ΕΒΔΟΜΑΔΑ

ΗΘΙΚΑ

Περὶ τῶν καθηκόντων τῶν
γονέων πρὸς τὰ τέκνα.

Εἰπομεν ὅτι ὁ γάμος ὑπὸ τοῦ Θεοῦ
συνέστηκε καὶ πρὸς ἀμοιβαίαν τῶν συ-
ζύγων βοήθειαν καὶ συμπλήρωσιν καὶ
πρὸς τεκνοποιίαν. Πρὸς τὰ τέκνα δὲ
γεννώμενα ἀμρότεροι οἱ γονεῖς φύσει
αἰσθάνονται ἰδιαιτέραν τινὰ ἀγάπην,
ἥτις καλεῖται στοργή καὶ παρατηρεῖ-
ται ὑπάρχουσα καὶ παρ' αὐτοῖς τοῖς
ἀλόγοις ζώοις. Ἡ ἀγάπη αὕτη ἐπί-
τηδεις ἐνεφυτεύθη ἐν τῇ καρδίᾳ τῶν
γονέων ὑπὸ τοῦ Θεοῦ, ἵνα ὑπ' αὐτῆς
παρορμῶνται εἰς τὴν συντήρησιν,
τροφὴν, ἀνατροφὴν καὶ ἀποκατάστα-
σιν αὐτῶν. Ἀλλ' ἐκτὸς τῆς ἐμφύτου
ταύτης φιλοστοργίας καὶ αὐτὸς ὁ ὁρ-
θὸς λόγος καὶ ἡ συνείδησις ὑπαγορεύει
τοῖς γονεῦσι τὴν πρὸς τὰ τέκνα αὐτῶν

ὀφειλὴν· διότι ἂν οὐ αὐτοὶ ἐκουσίως
εἰς τὸ εἶναι παρήγαγον τὰ ἑαυτῶν
τέκνα, πρέπει βεβαίως καὶ νὰ καθε-
στῶσι τὴν ἐν τῷ παρόντι κόσμῳ ὑ-
παρξιν αὐτῶν δυνατὴν διὰ τῶν ὑπὲρ
αὐτῶν ἀπαιτουμένων φροντίδων καὶ
ἀληθῆς εὐεργεσίαν διὰ τῆς διανοητι-
κῆς καὶ ἠθικῆς μορφώσεως αὐτῶν.
Τοῦτ' αὐτὸ δὲ καὶ ἡ ἀψευδὴς τοῦ Κυ-
ρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ θρησκεία
ἐντέλλεται τοῖς γονεῦσιν διὰ τοῦ Ἀ-
ποστόλου Παύλου λέγοντος· « οἱ γο-
νεῖς ἐκτρέφετε τὰ τέκνα ὑμῶν ἐν
παιδείᾳ καὶ νοουθεσίᾳ Κυρίου ». Εὐτυ-
χῶς ὀλίγιστοι εἶναι οἱ γονεῖς οἱ μὴ
αἰσθανόμενοι πρὸς τὰ τέκνα αὐτῶν
τὴν προσήκουσαν στοργὴν καὶ ἀγά-
πην, καὶ μάλιστα πρὸς τὰ μικρὰ καὶ
ἀνήλικα, τὰ ὅποια ἔχουσι καὶ μείζονα
ἀνάγκην τῆς τῶν γονέων αὐτῶν πε-
ριποιήσεως. Χάριν τῶν τέκνων τῶν
πόσους κόπους καὶ μόγους ὑφίστανται

ται καὶ ὁ πατήρ καὶ ἡ μήτηρ; πόσας δὲ ἀνητυχίας καὶ λύπας; πόσας δὲ δαπάνας καὶ θυσίας; Καὶ ἐν τούτοις δὲν παύουσι ποτὲ νὰ ἀγαπῶσιν αὐτά· ἐνίοτε μάλιστα ἡ φιλοστοργία τῶν γονέων καὶ αὐτὸ τὸ μέτρον ὑπερβαίνουσα ἐπιφέρει τοῖς γονεῦσι σχετικῶς πρὸς τὰ τέκνα αὐτῶν, ὅ,τι καὶ ἡ φιλαυτία ἐκάστου σχετικῶς πρὸς ἑαυτὸν, καθιστᾷ δηλ. τοὺς γονεῖς ὥσεί τυφλοὺς, μὴ βλέποντας τὰ ἐλαττώματα, τὰ τε φυσικὰ καὶ ἠθικὰ, τῶν τέκνων τῶν, ὅπως καὶ ὑπὸ τῆς φιλαυτίας αὐτῶν οἱ πλεῖστοι τῶν ἀνθρώπων τυφλούμενοι τὰ ἑαυτῶν ἐλαττώματα οὐχὶ ἀκριβῶς ὁρῶσιν. Ἄλλ' ἡ ἀγάπη τότε εἶναι βεβαίως ζῶσα καὶ ἀληθής, ὅταν ἐκδηλοῦται καὶ διὰ τῶν ἔργων. Ἐπομένως καὶ ἡ τῶν γονέων πρὸς τὰ τέκνα ἀγάπη δὲν ἀρκεῖ νὰ ᾔηται ἀπλῶς μόνον αἰσθημα τῆς καρδίας οὐδένα καρπὸν παράγον, ἀλλ' ἀπαιτεῖται νὰ ἐκδηλοῦται καὶ δι' ἔργων· καὶ ἰδοὺ ὅτι παρίσταται ἡ ἀνάγκη τῆς ἐξετάσεως τῶν καθηκόντων, ἅπερ ἔχουσιν οἱ γονεῖς πρὸς τὰ τέκνα αὐτῶν καὶ ἅπερ εἶναι ποικίλα καὶ οὐκ ὀλίγα, οὐδὲ ἀνάξια λόγου, ἀλλ' ἐξ ἐναντίας καὶ λίαν σπουδαῖα καὶ ὑψηλά. Τὴν λεπτομερῆ καὶ ἀκριβῆ ἐκθεσιν τούτων ποιεῖται ἰδιαιτέρα ἐπιστήμη βαθμηδὸν προσδεύουσα καὶ ἐκτιμωμένη, ἡ παιδαγωγία ἢ παιδαγωγικὴ ἐπιστήμη, καὶ τὰ διδάγματα τῆς ἐπιστήμης

ταύτης ἐτμεν καὶ κοινωνίαν Πόντου » τούτῳ καὶ ἐνταῖ κεφαλαιοῦριώτερα ἐκ νέων πρὸς τῇ ἐκθίστακτικῇ γουμένως νκουσαν δις οὖς δ' αἰκατὰ τὴν αἵρεσιν τῷ σκοπὸν, ὁ ἐν τῇ περιρίμνῃ. Πρσμεῖς ἐνταῖκατὰ τὸν στέκνων διτῶν γονέωνσωμεν κατ'τικὴν παιδθήκοντα, ἐκὴν καὶ τεεὶ καὶ βεβ:εῖδη ἐφαρκαὶ πάντομέχρι τῆςτέκνων.

Τὰ πρὸς γωγίαν τῷ θήκοντα ἄρνήσεως ἔτι

σική εὐρωστία ἢ καχεξία τῶν τέ-
 κνων ἐξαρτᾶται κατὰ μέρος καὶ ἐκ
 τῆς ὑγείας, εὐεξίας καὶ εὐρωστίας
 τῶν γονέων αὐτῶν· ὅθεν οἱ γονεῖς
 ὀφείλουσι νὰ προσέχωσι καὶ προσφυ-
 λάττωνται ἀπὸ πάντων, ὅσα δύναν-
 ται νὰ καταστήσωσιν αὐτοὺς ἀνε-
 πιτηδεῖους εἰς τὴν γέννησιν βρεφῶν
 ὑγιῶν καὶ ῥωμαλέων. Τοιαῦτα δὲ
 εἶναι τὰ σφοδρὰ πάθη καὶ οἱ ἐρεθι-
 σμοὶ τῆς ψυχῆς, ἡ ὀργή, ἡ λύπη
 καὶ τὰ τοιαῦτα, ἡ πολυφαγία καὶ
 ἡ πολυποσία, ἡ περὶ τὰ ἀφροδίσια
 ἀκρασία καὶ ἡ τῆς ἑαυτῶν ὑγείας
 παραμέλησις καὶ καταστροφή. Ἰδίᾳ
 δὲ ἡ μήτηρ καὶ πρότερον καὶ μά-
 λιστα κατὰ τὸν χρόνον τῆς ἐγκυ-
 μοσύνης ὀφείλει νὰ προσέχῃ καὶ ἐ-
 πιμελῇται τῆς ὑγείας αὐτῆς καὶ
 εὐεξίας· πρὸς τοῦτο δὲ ὁδηγὸν ὀ-
 φείλει νὰ ἔχῃ καὶ τὴν Ὑγιεινὴν τῶν
 ἐγκύων γυναικῶν. Μετὰ δὲ τὴν
 γέννησιν τοῦ τέκνου ἐπέρχονται τοῖς
 γονεῦσι τὰ καθήκοντα τῆς ὑγιεινῆς
 καὶ προσφόρου τροφῆς αὐτοῦ, τῆς
 καταλλήλου ἐνδύσεως καὶ θερμάν-
 σεως αὐτοῦ, τοῦ πρέποντος καθαρι-
 σμοῦ αὐτοῦ, τῆς προσηκούσης ἀνα-
 παύσεως καὶ τῆς σκοπίμου σωμα-
 τικής αὐτοῦ. Τὰ καθήκοντα δὲ ταῦ-
 τα ὀφείλουσιν οἱ γονεῖς πρὸς τὰ τέ-
 κνα αὐτῶν ἀπὸ τῆς γεννήσεως μέ-
 χρι τῆς τελείας ἡλικιώσεώς των,
 διαγράφει δὲ λεπτομερῶς καὶ ἀκρι-
 βῶς ἡ Ὑγιεινὴ καὶ ὀφείλει ἕκαστος

κνων του νὰ ἔχῃ ὅσον τὸ δυνατόν
 περισσοτέρας γνώσεις ἐξ αὐτῆς. Ὅ-
 ταν δὲ ἐκ τινος αἰτίας νοσήσῃ τὸ
 τέκνον τινὸς, ὀφείλει νὰ ἐπικαλεσθῇ
 σὺν Θεῷ καὶ τὴν βοήθειαν τοῦ ἱα-
 τροῦ ἐγκαίρως· διότι πολλάκις μι-
 κρὰ ἀσθένεια, ἣν θὰ ἦδύνατο ὁ ἱ-
 ατρὸς ἐγκαίρως προσκαλούμενος νὰ
 θεραπεύσῃ εὐκόλως, παραμεληθεῖσα
 καθίσταται σπουδαία καὶ δυσθερά-
 πευτος ἢ καὶ ὅλως ἀνίατος. Ἀλ-
 λά καὶ τῶν ἱατρῶν ἱερὸν καθήκον
 εἶναι πρῶτον μὲν παντοῦ καὶ πάν-
 τοτε καὶ διὰ λόγου καὶ διὰ γραφῆς
 νὰ διδάσκωσι τὰ τῆς ὑγιεινῆς δι-
 δάγματα, ἔπειτα δὲ νὰ ἦναι λίαν
 συγκαταβατικοὶ καὶ ἐπιεικεῖς ἐν τῇ
 ἀπαιτήσῃ τῶν δικαιωμάτων αὐτῶν
 παρὰ τοῖς ἀπόροις. Εὐτυχῶς οἱ
 πλεῖστοι τῶν ὁμογενῶν ἱατρῶν συν-
 αισθάνονται τὸ ἱερὸν τοῦτο καθήκον
 αὐτῶν καὶ κατὰ τὸ μᾶλλον καὶ ἥτ-
 τον ἐκπληροῦσιν αὐτό. Ἐλπίζομεν
 δ' ὅτι καὶ ἐκ τῶν νῦν λεγομένων θὰ
 λάβωσιν ἀφορμὴν οἱ ἐνταῦθα καὶ ἄλ-
 λαχοῦ συμπολιταὶ καὶ ὁμογενεῖς ἱ-
 ατροὶ νὰ μεταδίδωσιν ἐνίοτε γνώσεις
 τινὰς ἐκ τῆς Ὑγιεινῆς εἰς τὴν κα-
 θ' ἡμᾶς κοινωνίαν καὶ διὰ τοῦ « Ἀ-
 στέρος τοῦ Πόντου ». Ἐπὶ τούτῳ δὲ
 καὶ ἡμεῖς θὰ ὤμεν αὐτοῖς εὐγνώμο-
 νες καὶ οἱ ἀναγνώσται τοῦ « Ἀστέρος
 τοῦ Πόντου » πιστεύομεν ὅτι θέλουσιν
 εὐχαριστηθῇ.

(Ἐπετι συνεχῆς)

Α Γ

ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΑ

Ἐνίσχυσις τῆς μνήμης.

Ἡ μνήμη ἀναφαίνεται τὸ πρῶτον ἅμα τῇ ἐγέρσει τῆς διανοίας. Ἐπαινοῦμεν ἄνθρωπόν τινα ὡς καλὴν κεκτημένον μνήμην, 1) ἐὰν εὐκόλως καὶ ὀρθῶς ἀντιλαμβάνηται πολλῶν πραγμάτων, 2) ἐὰν ἐπὶ μακρὸν καὶ πιστῶς διατηρῇ ταῦτα, 3) ἐὰν ποιῇται χρῆσιν αὐτῶν ἐν καιρῷ τῷ δεόντι.

Ὅτι μνήμη καλὴ μεγάλην κέκτηται ἄξιον, τοῦτο δεῖται ἀποδείξεως λεπτομεροῦς οὐχὶ τὸ πρῶτον ἤδη. Προφυλάττει βεβαίως οὐ μόνον τὸν ἔμπορον, ἀλλὰ καὶ πάντα ἄλλον ἀπὸ πολλῶν περιπλοκῶν, δυσαρесκειῶν καὶ ζημιῶν, τὰς ὁποίας οὗτος διὰ τῆς λήθης ἐπισπᾶται, ἀπαραίτητος τυγχάνει οὕσα τῷ ταῖς ἐπιστήμας ἐπιδιδομένῳ, ἀναπληροῖ αὐτῷ βιβλία καὶ χρόνον, καθίστησιν ἡμᾶς καλοὺς συνεταίρους καὶ οὐχὶ σπανίως ἀντικαθίστησι τὴν ἔλλειψιν γνώσεων βασιμῶν, παρέχει τῷ πνεύματι ὕλην πρὸς τὸ περαιτέρω διαλογίζεσθαι, προμηθεύει αὐτῷ μέγα πλῆθος ἀληθειῶν, ἐξ ὧν τοῦτο δύναται νὰ ἀρύηται ἐνθάρρυνσιν, παραμυθίαν καὶ ἀνακούφισιν. *Tantum scimus, quantum memoria tenemus*, ἦτοι τόσα μόνον ἐπιστάμεθα, ὅσα διὰ μνήμης φέρομεν. Βεβαίως ἔγκειται καὶ νύξιν τις τῆς φύσεως ἐν τούτῳ ὅτι οἱ παῖδες ἐν γένει εὐκόλως

καὶ ταχέως ἀποστηθίζουσιν. βρεῖλουσι μάλιστα οὐχὶ τότε νὰ διανοῶνται παραγωγικῶς, ὅτῳ μᾶλλον νὰ ἰδιοποιῶνται ὅσα ἔχρουσι διανοηθῇ.

Ἐν τῇ φυσικῇ τῆς μνήμης ἀναπτύξει καὶ ἐνισχύσει ἅς λάβῃ τις ὑπ' ὄψει τὰς ἐξῆς ἀρχάς :

1) Ὡς ἐπιτρέψῃ τὴν ἀπομνημόνευσιν μόνον τοιαύτης ὕλης διδακτικῆς, ἥς ἡ ἔννοια ἐκ τῶν προηγουμένων δεόντως καταληπτὴ ἔχει καταστῇ τῷ μαθητῇ. Ἡ ἀσκητὴν ἐν ὕλῃ ἀκαταλήπτῳ, π. χ. ἐν ποιήματι ὑπερμέτρου περιεχομένου, ἐστὶν ἀπορριπτέα. Ὅπου ἀναφαίνεται παρ' ὀξείᾳ διανοίᾳ καὶ ζωηρῷ αἰσθηματι μνήμη ἀσθενῆς, ἐνταῦθα ἀποδοτέον τοῦτο τῇ ἀδυναμίᾳ ἢ κακῇ τῆς θελήσεως καθοδηγία· ὡς ἐκ τούτου

2) Διευκολύνει ὁ διδάσκων τὴν ἀποστήθισιν, ἐὰν διεγείρῃ τὸ ἐνδιαφέρον τοῦ μαθητοῦ πρὸς τὸ ἀντικείμενον. Ἡ μνήμη συνδέεται πρὸς τὴν θέλησιν καὶ τὴν σαφήνειαν καὶ ἐνάργειαν τῆς ἀντιλήψεως.

3) Τὰς ἀσκήσεις ταύτας ἅς συνάψῃ καὶ συγχωνεύσῃ μετὰ τῆς λοιπῆς διδασκαλίας πρὸς ἐνιαῖον πνευματικὸν ἀποτέλεσμα, καὶ ἅς συνδέσῃ τὸ εἶδέναι μετὰ τοῦ δύνασθαι. Ἀπλᾶ ὀνοματολογίαι, ἐν αἷς οὐκ ἐστὶ πρόχειρον τὸ πραγματικὸν περιεχόμενον, ταχέως μὲν ἐντυποῦνται εἰς τὴν μνήμην, ἀλλὰ καὶ ταχέως εἰς λήθην ἐμβάλλονται.

4) Ὡς ἔχη μέτρον καὶ τέρμα ἐν τῷ ἔργῳ τούτῳ, ἵνα μὴ πάθῃ ἡ διανοητικὴ τοῦ μαθητοῦ δύναμις, καὶ ὥς συστήσῃ μόνον τῶν οὐσιωδῶν τὴν ἀπομνημόνευσιν. Ἀλλ' ἡ ἀποστήθισις αὐτῇ ἀναγκαία ἐστὶ πρὸς ἀνύψωσιν τῆς δυνάμεως τῆς μνήμης.

Πρὸς πραγματοποιήσιν τῶν ἀρχῶν τούτων ἐστὶ τὰ μάλα ἐπ' ἀνάγκης ὁ διδάσκαλος νὰ διδάσκῃ τὴν ἀποστήθισιν καὶ οἱ μαθηταὶ νὰ μανθάνωσιν αὐτήν. Ἐπομένως ἡ μέθοδος πρὸς τοῦτο δεῖον νὰ ᾖ πρακτικὴ καὶ νὰ συνδέηται ἀμέσως μετὰ τῆς διδασκαλίας, οὐχὶ δὲ ν' ἀναβάλληται βραδύτερον. Ἐκτὸς τῆς σχολῆς αἱ ἀσκήσεις αὐταὶ ἀνάγκη νὰ γίνωνται ἐκεῖ καὶ τότε μόνον, ἐνθα ὁ μαθητὴς δὲν παρασύρεται ὑπὸ ξένων ἐντυπώσεων, καὶ ἐνθα δυνατὴ ἀποβαίνει ἡ γεγωνυία τῇ φωνῇ ἀποστήθισις. Οὕτως ἐπιτυγχάνεται πολυειδὴς ἀντίληψις διὰ τοῦ νοῦς, τῆς ὁράσεως καὶ ἀκοῆς. Διαρκοῦς ἀξίας εἶσιν οὐχὶ ἐπιπόλαιοι, ἀλλὰ μόνον ἀκριβεῖς περὶ τὴν ἀπομνημόνευσιν ἀσκήσεις, πρὸς τὰς ὁποίας προσιδιάζει μᾶλλον ἡ νεαρὰ ἡλικία. Τελευταῖον ἀναγκαία πρὸς διατήρησιν τῆς οὕτω κεκτημένης ὕλης εἶνε ἡ ἐπαναλήψις ἀποσπασμάτων ὕλικῶς ὁμοειδῶν κατὰ διαφόρους τρόπους καὶ κατὰ διαφόρους ἐπόψεις, μεθ' ὧν σκοπίμως δεῖον νὰ συνδεθῇ ἡ ἀσκήσις δι' ἐφηρμοσμένων παραδειγμά-

των. Ἐπαληθεύει πάντοτε ἡ ἀρχή: Repertio est mater locutionum, τοῦτέστιν ἡ ἐπαναλήψις ἐστὶ μήτηρ τῶν ἀναγνώσεων.

Ἐὰν ὁ μὲν διδάσκαλος παρέχῃ τῷ μαθητῇ οἰονδήποτε θέμα πρὸς ἀποστήθισιν, οὗτος δὲ ἀκολουθῶς εἰς μάτην ἀγωνίζεται, ἵνα εἰσάγῃ τοῦτο εἰς τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ, καὶ ὥς ἐκ τοῦ ἐπιτεινομένου φόβου ὀχληρὸς καθίσταται τοῖς γονεῦσιν, ἐὰν οὗτος τέλος τὴν ἐπιούσαν τιμωρῇται ἐν τῇ σχολῇ ἀμελείας ἕνεκα, τότε βεβαίως οὐδὲν τὸ παράδοξον, ἐὰν πολλοὶ γονεῖς ἀνυπέροβλητον πρὸς τὸ ἀποστηθίζειν αἰσθάνωνται ἀποστροφὴν, καὶ ἐὰν οἱ παῖδες μετὰ ὀκτῶ ἡμέρας ἀγνοῶσι πλέον, ὅτι πρὸ ὀκτῶ ἡμερῶν εἶχον διδαχθῇ.

Ἐξωτερικόν τι μέσον θεραπείας διὰ τὴν μνήμην ἐστὶν ἡ παραδοχὴ διακριτικῶν σημείων ἐν τῇ ἀκολουθίᾳ τῶν ὁποίων προχωρεῖ ἡ ἀνάμνησις. Ἐκ τῆς συστηματικῆς τοιούτων διακριτικῶν σημείων χρήσεως παράγεται ἡ μνημονικὴ (τέχνη τῆς μνήμης), ἥτις ὅμως δὲν προάγει τὴν διάνοιαν, ἀπόλλυται ἐν μηχανισμῷ ἐστερημένῳ πνεύματος, καὶ ὥς ἐκ τούτου ἀναξία συστάσεως θεωρεῖται ἐν γένει.

Ἡ νέα παιδαγωγικὴ μετὰ τινὰς ἐπαμφοτερισμοὺς ἔχει ἀναγνωρίσει πάλιν καὶ ἀνυρθῶσει τὴν ὁδὸν καὶ τὴν ἀνάγκην τῆς ἀναλόγως τῆς μνήμης μαθήσεως ἀπαιτεῖται μόνον

πρός τοῦτο νὰ τύχη προσοχῆς ἡ ἐξῆς
τοῦ Ruckert συμβουλῆ :

Οὐ μόνον ἐκ στήθους νὰ μνησθῆς χρεωστεῖς,
'Αλλὰ καὶ πρὸ μέσα δίχως καὶ νὰ βαρεθῇς.
'Εκ στήθους μνησθάνεις τὸ σὸν στόμα ὅ,τ' εἶπῃ,
'Αλλ' ἔσωθεν μόνον ὅ,τ' ἡ ἔννοια ζητῇ.

Δ. Η. Ο.

ΙΣΤΟΡΙΚΑ

Περὶ Σόλωνος.

(Συνέχεια).

Γνωστὸν τοῖς πᾶσιν, ὅτι ὁ Σόλων
ἐξελέγη ὑπὸ τῶν Ἀθηναίων νομοθέτης
διὰ τὴν σοφίαν καὶ τὴν ἀρετὴν αὐτοῦ.
Πρὸ τῆς ἐκλογῆς αὐτοῦ ὡς νομοθέτου
ἢ τῶν Ἀθηναίων κατάστασις ἦτο λίαν
οἰκτρά· διότι τρεῖς μερίδες, ἡ τῶν ἄγαν
δημοκρατικῶν Διακρίων, ἡ τῶν ἄγαν
ὀλιγαρχικῶν Πεδιέων καὶ ἡ τῶν με-
τριοφρόνων Παράλων, διεσπασίαντο πρὸς
ἀλλήλας τοσοῦτον ἐμπαθῶς, ὥστε πολὺ
εὐκόλον ἦτο νὰ ἐπωφεληθῇ ἐκ τῆς στά-
σεως ταύτης δραστήριός τις ἀνὴρ καὶ
γεῖνη τύραννος ἐν Ἀθήναις, ὅπως ἐ-
γένετο ὀλίγα ἔτι μετὰ ταῦτα ὁ Πεισί-
στρατος, καὶ ἄλλοι ἐν ἄλλαις πόλεσι
τῆς Ἑλλάδος. Ἡ κυριωτέρα δὲ αἰτία τῆς
κατὰ τὴν ἐποχὴν ταύτην ἀκαταστασίας
τῶν ἐν Ἀθήναις πραγμάτων ἦτο ὅτι ὁ
δῆμος τῶν Ἀθηναίων καταχρεωθεὶς εἰς τοὺς
πλουσίους ὑπεδουλώθη ὡς ἐκ τούτου τρο-
πὸν τινα εἰς αὐτοὺς καὶ μὴ ὑποφέρων
τὴν ὑποδούλωσιν ταύτην ἐζήτει μετα-
βολὴν τοῦ πολιτεύματος καὶ ἀναδασμὸν
τῆς γῆς, ἣτις βαθμηδὸν εἶχε περιέλθει
εἰς τὴν κυριότητα τῶν πλουσίων καὶ ἐ

καλλιεργεῖτο ὑπὸ τῶν πενήτων ὡς δου-
λοπαρσίκων. Ἐπειδὴ δὲ διὰ τὸ πλῆθος
αὐτῶν ἦσαν οἱ πένητες ἐπίκριτοι πρὸς
τοὺς πλουσίους κυρίως αὐτῶν, οἱ φρο-
νιμώτατοι τῶν μερίδων ἐνηργήσαν ὅπως
ἐπέλθῃ συμβιβασμός, καὶ κατέπεισα-
τοὺς Ἀθηναίους νὰ ἐκλέξωσι πρὸς τὸν
σκοπὸν τοῦτον ἄρχοντα καὶ συγχρόνως
συνδιαλλακτικὴν καὶ νομοθέτην τὸν ὑπὸ
πάντων ἀναγνωριζόμενον καὶ σοφὸν καὶ
ἐνάρκτον καὶ ἀμερόληπτον Σόλωνα. Καί-
τοι δὲ ὁ Σόλων κατ' ἀρχὰς ἐδίστασε
καὶ πῶς ν' ἀναλάβῃ τὸ δυσχερὲς τοῦτο
ἔργον, ἐπὶ τέλους ὁμως ἐδέχθη αὐτὸ
μὲ τὴν πρόθεσιν ὅπως παντὶ σθένει ἐ-
νεργῶν ἐπενέγκῃ τὴν συνδιαλλαγὴν τῶν
μερίδων καὶ τὴν τακτοποίησιν τῶν πολι-
τικῶν πραγμάτων τῆς πατρίδος του.
Δὲν παρεξέκλινε δὲ τῆς προαιρέσεώς
του ταύτης, καὶ ὅτε τινὲς τῶν πολιτῶν
καὶ οἱ πλεῖστοι τῶν φίλων του τὸν πα-
ρεκίνησαν, ἐπωφελούμενος ἐκ τῆς περι-
στάσεως καὶ εἰς τὴν βοήθειαν αὐτῶν ἐ-
πιστηριζόμενος, νὰ γείνη τύραννος τῶν
Ἀθηναίων, ἀλλ' ἔμεινε ἀκράδαντος ἐπὶ
τῆς ἀρχικῆς προθέσεως αὐτοῦ καὶ ἔθηκεν
οὕτω τὰ θεμέλια τῆς μετὰ ταῦτα προ-
οδοῦ καὶ δόξης τῆς πατρίδος αὐτοῦ.

Τὸ πρῶτον, ὅπερ ἔκρινεν ὁ Σόλων
ἀναγκαῖον νὰ πράξῃ πρὸς ἀνακούφισιν
τῶν πενήτων Ἀθηναίων, ἦτο ἡ λεγο-
μένη σεισάχθεια, δι' ἣς ἡκυροῦντο ὅλα
τὰ χρεωστικὰ ὁμόλογα καὶ ἀπηλλάτ-
τοντο ὅλοι οἱ ἄγροί, ὅσοι ἦσαν ἐνεχυ-
ριασμένοι εἰς τοὺς πλουσίους. Μετὰ ταῦ-
τα δὲ διὰ νόμου ἀπηγόρευεν ἐκεῖνο ὅ-
περ πρότερον ἐγένετο καὶ ἐπέφερε τὴν
ὑποδούλωσιν τῶν πενήτων, τὸ νὰ δανεί-
ζωνται δηλαδὴ οὗτοι παρὰ τῶν πλου-

βίων μετὰ τῆς υποχρεώσεως, ἂν μὴ συνβῶσι· νὰ πληρώσωσι ἐν τῇ προθεσμίᾳ τὰ ἐκτελέσια, νὰ γείνωσι δοῦλοι αὐτῶν ἢ αὐτοὶ ἢ καὶ τὰ τέκνα τῶν καὶ κατὰ συνέπειαν νὰ πωλῶνται ὑπ' αὐτῶν.

Καίτοι δὲ ἡ σιτισχθία κατ' ἀρχὰς τοὺς μὲν πλουσίους δυσχερέστησεν ὡς ζημιουμένους ἀρκιτὰ ἐξ αὐτῆς, τοὺς δὲ πένητας δὲν ἱκανοποίησεν ἐντελῶς ἐλπίζοντας παρὰ τοῦ Σόλωνος πλὴν ταύτης καὶ ἀναδασμὸν τῆς γῆς, ἐγένετο θλίψις ἐπὶ τέλους παρ' ἀμφοτέρων ἀποδεκτὴ χάριν τῆς συνδιαλλαγῆς καὶ ἀνετέθη κατόπιν εἰς τὸν Σόλωνα ἡ γενικὴ ἀναδιοργάνωσις τοῦ πολιτεύματος διὰ γενικῆς νομοθεσίας.

Λαβὼν δὲ ὁ Σόλων τὴν πληρεξουσιότητα ταύτην, τοὺς μὲν νόμους τοῦ προέξοντος ὑπὸ τῶν πλουσίων ἐκλεχθέντες νομθέτου Δράκοντος πάντας ὡς σκληροὺς καὶ αὐστηροὺς ἠκύρωσε πλὴν τῶν φοβικῶν· τὸ δὲ πολίτευμα ἐμόρφωσε καὶ ἐσχημάτισε τοιοῦτον, ὥστε τὸ μὲν δικαίωμα τῆς τῶν ἀρχόντων ἐκλογῆς καθίστασε γενικὸν διὰ τῆς καθολικῆς ψηφοφορίας· τὰς δὲ ἀρχὰς πάσας ἀφῆκε καὶ πάλιν εἰς τοὺς εὐπόρους. Ὡς ἐκ τούτου δὲ διήρτε τοὺς κατοίκους τῆς Ἀττικῆς εἰς τέσσαρας τάξεις ἀναλόγως τῆς περιουσίας αὐτῶν.

Ἡ πρώτη τάξις περιλαμβάνουσα τοὺς πλουσιωτάτους, ὠνομάσθη ἡ τῶν πεντακοσιομεδίων ὡς ἔχοντων ἑτησίον εἰσόδημα ὑγρῶν ἢ ξηρῶν προϊόντων τῆς γῆς πεντακοσίων μεδίωνων· ἡ δὲ δευτέρα ἐκλήθη ἡ τῶν τετρακοσιομεδίωνων· ἡ δὲ τρίτη ἡ τῶν διακοσιομεδίωνων· ἡ δὲ τετάρτη ἡ τῶν θηρῶν, ἥτις περι-

λάμβανε τοὺς πενεστάτους τῶν πολιτῶν ἢ κατοίκων τῆς Ἀττικῆς, εἰς τοὺς ὁποίους ὁ Σόλων παρέσχε μόνον τὸ δικαίωμα τοῦ συνεκκλησιάζειν καὶ δικάζειν, οὐχὶ δὲ καὶ τοῦ ἀρχεῖν.

Ἐκτὸς τῆς ἐκκλησίας (τῆς γενικῆς συνελεύσεως) τοῦ δήμου, τῆς ὁποίας, ὡς εἴρηται, μετεῖχον ἅπαντες ἀνεξαιρέτως οἱ πολῖται, πλούσιοι καὶ πένητες, κατὰ τὴν νομοθεσίαν τοῦ Σόλωνος ὑπῆρχον ἐν Ἀθηναίς καὶ δύο βουλαί. Ἐκ τούτων ἡ μὲν ἐκαλεῖτο ἡ ἐν Ἀρείφ Πάγῳ βουλή καὶ ἀπετελεῖτο ἐκ τῶν κατὰ καιροὺς ἐκλεχθέντων ἀρχόντων· ἡ δὲ ἑτέρα ἐκαλεῖτο βουλὴ τῶν τετρακοσίων ὡς ἐκ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν ἀποτελούντων αὐτὴν βουλευτῶν, οἱ ὅποιοι ἀνὰ ἑκατὸν ἐξελέγοντο ἐξ ἑκάστης τῶν τότε ὑπαρχουσῶν τεσσάρων φυλῶν καὶ κατόπιν ὠνομάσθη ἡ τῶν πεντακοσίων, ὅτε αἱ Ἀθηναῖοι διηρέθησαν εἰς δέκα φυλάς καὶ ἐξ ἑκάστης τούτων ἐξελέγοντο πεντήκοντα βουλευταί. Ἦτο δὲ τῆς μὲν βουλῆς τῶν τετρακοσίων ἢ τῶν πεντακοσίων κυριώτατον ἔργον νὰ προβουλευῇται περὶ παντός ζητήματος, ὅπερ ἔμελλε νὰ υποβληθῇ εἰς τὴν ἐκκλησίαν τοῦ δήμου, τῆς δ' ἐν Ἀρείφ Πάγῳ βουλῆς νὰ ᾖ ἐπιτηρητὴς πάντων καὶ φύλαξ τῶν νόμων. Οὕτω δὲ αἱ δύο αὗται βουλαί ὡς δύο ἄγκυραι συνεκράτουν ἀσφαλέστερον τὸ σκάφος τῆς πολιτείας καὶ ἀπήλλαττον αὐτὸ παντὸς ἐπικινδύνου σάλου.

Θ. Γ.

(Ἔπεται συνέχεια)

Αὐτοκτονία μελίσσης

ἡ ὀλίγα τινὰ περί τῶν κατὰ τὴν νῆσον

Πρίγκηπον.

(Συνέχεια).

Προσφιλεῖς μοι ἀδελφαί καὶ ἀγαπητοὶ
κασίγνητοι !

Γνωρίζομεν ἅπαντες τὴν μεγάλην τοῦ
πατρὸς ἡμῶν ἀγαθότητα καὶ τὴν ἄπειρον
αὐτοῦ πρὸς ἡμᾶς στοργὴν καὶ ἀγάπην.
Καὶ ἐγενόμεθα μὲν βεβαίως ἄξιοι τῆς δι-
καίας αὐτοῦ ὀργῆς διὰ τῆς ἀτασθάλου ἡ-
μῶν διαγωγῆς καὶ τῆς ἀκαθέκτου πρὸς
τὴν λιχνείαν ῥοπῆς, ἀλλ' ὅπωςδὴποτε ὁ
χρηστὸς καὶ ἐπιεικὴς ὑπὲρ πάντα ἄλλον
ἡμέτερος πατὴρ οὐδέποτε ἠδύνατο νὰ κα-
ταδικάσῃ ἡμᾶς, τὰ πεφλημένα τέκνα
του, εἰς τοιαύτην ποινήν, ἣτις ἐκτὸς τῆς
ὠμότητος ἐνέχει καὶ πολλὴν τινα δόσιν
κακεντρεχείας, ἐκ διαμέτρου ἀντικειμένης
εἰς τὴν φιλεύσπλαγχνον αὐτοῦ φύσιν καὶ
τὸν πάνσεμνον χαρακτήρα. Ἐὰν περιώρι-
ζε βία ἢ πειθοὶ τὰ ἀγαθὰ, ὧν τέως ἀ-
πηλαύομεν, τοῦτο ἤθελε θεωρηθῇ ὡς δι-
καία ἡμῶν τιμωρία· ἐὰν δὲ ἐγκλείων ἡ-
μᾶς εἰς εἰρκτὴν τινα καὶ τῶν ἀπελύτως
πρὸς ζωὴν ἀναγκαίων ἀπεστέρει, τοῦτο
ἤθελε μὲν εἶσθαι πάντως λίαν σκληρόν,
ἀλλ' ὅπωςδὴποτε ἠθέλομεν ὑποταχθῇ ἐ-
κόντες ἄκοντες εἰς τὸ θέλημα τοῦ πατρὸς
καὶ μὲ κίνδυνον ἔτι τοῦ νὰ ἀποθάνωμεν
ἐκ τῶν κακουχιῶν. Ἀλλὰ τὸ νὰ ἐμπλήσῃ
μὲν τὴν τράπεζαν παντὸς ὀρεκτικοῦ, παν-
τὸς ἡδύος, ἡμᾶς δὲ ν' ἐξαναγκάσῃ ὅ-
πως καθημένοι πέριξ αὐτῆς ταύτης τῆς
πολυτελοῦς τραπέζης, τρωγαλίζωμεν ἀ-
γογγύστως τὸν ἀνούσιον τοῦτον ἄρτον,

οὐχὶ ἅπαξ ἢ δις, ἀλλ' ἐπὶ περιόδους
λας ἐτῶν, τοῦτο εἶναι ἀνηλεές, εἶναι ἰ-
πετρόπαιον, εἶναι τι ἀνήκουστον καὶ χυ-
ροκτηρισμοῦ ἀνεπίδεκτον. Καὶ τῶν
δυνάμεθά ποτε νὰ παραδεχθῶμεν ὅτι
πατὴρ ἡμῶν ἀνέχεται νὰ καταδικάσῃ
μᾶς ὅπως λιποκτονήσωμεν ἐκυσίως,
πὺς καταστρέψωμεν οἰκεία βουλήσει πῶ-
σαν ζωτικὴν ἡμῶν ἰκμάδα δι' ἀπην-
σκληραγωγίας, ἐνῶ περὶ ἡμᾶς θρῖθους
ἄφθυνα τὰ πρὸς συντήρησιν καὶ ἀπόλα-
σιν τῆς ζωῆς ἐπιτηδεῖα ; Ἀλλὰ καὶ ἂ
πιστοὶ εἰς τὰς ὑποτιθεμένας διακελεύσε-
 τοῦ πολυφιλήτου ἡμῶν πατρὸς, ὑπερά-
θρωπον ἀνεπτύσσομεν θέλησιν καὶ δι-
ναμὴν ὅπως ὑποστώμεν καρτερικῶς τὴν
ἐπιβληθεῖσαν ἡμῖν ταύτην βραδεῖαν καὶ
ἐναγώνιον ἀπονέκρωσιν, αὐτὴ καὶ ῥόνη
τὸ ἐστιατόριον πληροῦσα ἄρρητος· εὖα
διὰ τοῦ ἀφρίζοντος ἀνθρακίου καὶ τῶν ὀ-
χνιζόντων ἐδεσμάτων δὲν εἶναι ἱκανὴ νὰ
καταπνίξῃ πᾶσαν ἡμῶν τὴν ἀγαθὴν διό-
θεσιν ; Δύναται τις νὰ τοποθετήσῃ ἀπι-
ναντι ἰσχυροῦ μαγνήτου σίδηρον ἔχον-
 τὴν ἀξίωσιν ὅτι οὗτος θέλει μείναι πάν-
 τι ἀνεπηρέαστος καὶ δὲν θέλει ἐνδῶσ-
κατ' ἐλάχιστον εἰς τὴν βίαίαν ἔλξιν ἐ-
κείνου ; Δύναται τις ἀνάπτων συνεχῶς
πυρὰν πρὸ τῆς θύρας ἀποθήκης πυρίτιδων
καὶ φυσιογγίων νὰ καταστήσῃ ὑπευθύνου
τοὺς φύλακας διὰ πᾶσαν τυχὸν προκύψ-
σαν βλάβην ἢ συμφορὰν καὶ μάλιστα τῇ
ἀποθήκῃ ξυλίνῃς οὔσης καὶ ἐν ἀνοικτῇ
χώρῳ κειμένης, τοῦ δὲ ἀνέμου ἰσχυρῶ
ἐκάστοτε πνέοντος ; Κατ' ἐμὲ λοιπὸν οὐ
ὑπηρετᾷ τοῦ σεβαστοῦ ἡμῶν πατρὸς πα-
ρενόησαν πάντως τὰς διαταγὰς αὐτοῦ
ἀλλ' ἡ ἔκτακτος πολυτέλεια τῆς ἡμετέ-
ρας τραπέζης ἐπ' ἐσγάτων καὶ ἡ παρ-

τοῖς ὀρεκτικωτάτοις ἐδέσασσι κατ' ἐντο-
λὴν παράθεσις τοῦ ξηροῦ καὶ ἀγροῦς ἐ-
κείνου ἄρτου ἔχει θεβαίως σπουδαίαν τι-
νὰ καὶ παραινετικὴν σημασίαν, ἣν ὀρεί-
λομεν ὀπισθομένως διευκρινίσαντες νὰ
ἐνστηρίξωμεν ἀσμένως. Γνωρίζετε ὅτι
ὅπως ἡ συνεχὴς τῶν ἀναγκαίων σπάνις
καὶ στέρησις καταστρέφει βαθμηδὸν τὰς
ζωτικὰς τοῦ σώματος δυνάμεις καὶ αὐτὸ
ὃ ἔτι παραύρει τὸ ἡλικὸν σθένος, οὕτω
καὶ ἡ λιγνὸς τροφὴ, ἡ πρὸς πάντα δη-
λονότι τὰ ἡδέα καὶ τὰς ἀπολαύσεις ἀ-
χαλίνωτος ἀρηνίασις, καθιστᾷ τὰ σώμα-
τα ἡμῶν νωθὰ καὶ δυσκίνητα καὶ πρὸς
νόσους καὶ ἀθηνείας ἐπιρρεπῆ, ὡς δι-
δάσκει ἡμᾶς ἡ ὑγιεινὴ, οὐ μὴν ἀλλὰ καὶ
τὰς διανοητικὰς δυνάμεις λυμαίνεται,
ἀμβλείας, ἀδρανεῖς καὶ ἀνικάνους αὐ-
τὰς καθιστῶσα πρὸς ἐμβριθῆ σκέψιν, ὁρ-
θὴν κρίσιν καὶ εὐχερῆ ἀντίληψιν. Ἡμεῖς
ὅμως τὰς σωτηριώδους ἀρχὰς τῆς ὑγιει-
νῆς περὶ τροφῆς ἀσυνετῶς ὑπεδουλώ-
θημεν ὅλως τῇ γαστριμαργίᾳ ἐπὶ δυσυ-
πολογίστῳ ἡμῶν ἡλικίᾳ τε καὶ σωματικῇ
θλάβῃ καὶ πρὸς ἀπαραμύθητον θλίψιν τοῦ
γρηραίου, σεβαστοῦ καὶ φιλοστόργου ἡμῶν
πατρός. Τοιοῦτοι δὲ ὄντες ἐγενόμεθα
βαθμηδὸν καὶ ἀνεπαίσθητως καὶ οἱ μυσαρ-
ρώτατοι τῶν ἐργαστῶν, ἀποστρέφοντες
μετ' ἀηδίας τὸ βλέμμα ἀπὸ τῶν πασχόν-
των καὶ κατατροχόμενων καὶ τὰ ὧτα βύ-
οντες πρὸς τὰς γοεράς αὐτῶν κραυγὰς
καὶ ἐπικλήσεις, φοβούμενοι μὴ τυχόν τὸ
ἐμφυτον παντὶ ἀνθρώπῳ εἴκτου καὶ εὐ-
σπλαγχνίας αἰσθημα ἤθελεν ἐξαναγκά-
σει ἡμᾶς νὰ δαπανηθῶμεν τι ἐκ τῶν πρὸς
ἡμετέραν τροφὴν καὶ σπατάλην προσωρι-
σμένων. Οὕτω δὲ καὶ τοὺς δυστυχεῖς ἐ-
κείνους ἠνιωμεν καὶ ἐκέντωμεν μυχίως

καὶ τὸν πατέρα εἰς δικοίαν καθ' ἡμῶν ἐ-
κινούμεν ἀγανάκτησιν φύσει ἐλευθέριον
ὄντα καὶ φιλεῦσπλαγχνον καὶ τὴν πάσαις
δυνάμεσι παραμυθίαν καὶ ἀνακούφισιν
τῶν τληπαθούτων προσφιλέστερον μέ-
λημα ἔχοντα. Ἀλλ' ἤδη ἡ ὑπὸ τῶν ὑ-
πηρετῶν τοῦ ἡμετέρου πατρός παρανόησι
τῶν διαταγῶν τοῦ ἐγένενο ἀφορμὴ ὅπως
ἐνθεν μὲν συναισθανθῶμεν τὴν πλημμε-
λῇ μέχρι τοῦδε καὶ ἐπαίσχυντον ἡμῶν
διαγωγὴν, ἐνθεν δὲ λάβωμεν πείραν
σκληρὰν τοῦ οἴκτροῦ καὶ ὀδυνήρου θίου,
ὃν βιοῦσι πολλοί, γλίσχρως καὶ ἀνεπάρ-
κως ἀποζῶντες ἐν μόχθοις καὶ ἰδρωτί τοῦ
προσώπου των. Διὸ προτείνω ὅπως ἀπο-
σκορακίσαντες τοῦντεῦθεν τὴν ἀκόρεστον
λιχνείαν καὶ κραιπάλην, ἀπολαύσωμεν
σωφρόνως καὶ ἐν μέτρῳ τῶν πατρικῶν ἀ-
γαθῶν, τὰ δὲ ἀφθόνως περισσεύοντα δια-
θέσωμεν σκοπίμως ὑπὲρ τῶν πρὸς ἀνάγ-
κας καὶ στέρησεις πολυειδεῖς ἀπεγνω-
σμένως παλαιόντων. Οὕτω δὲ εἰς κανο-
νικὴν μὲν καὶ σώφρονα ὑποβαλλόμενοι
δίαιταν τῆς μεγίστης ἀπολαύσωμεν ὠ-
φελείας, σφριγος καὶ ῥώμην καὶ εὐεξίαν
ἀδιάπτωτον καὶ μακρότητα ἡμέρῶν ἑαυ-
τοῖς περιποιούντες, θαφιλῶς δὲ τοὺς
τληπαθούντας εὐεργετοῦντες ἡδονῆς πλη-
ρωθησόμεθα καὶ θυρηδαίς ἀνεκλαλήτου,
τὴν ζωηρὰν ἐπισπώμενοι εὐγνωμοσύνην
καὶ τὰς ἐνθέρμους εὐλογίας τῶν εὐεργε-
τουμένων. Καὶ ἂν ὃ ἔτι ὁ τρισέβαστος
ἡμῶν πατὴρ τοσοῦτον καθ' ἡμῶν ἡγανά-
κτησε διὰ τὴν μέχρι τοῦδε ὀλεθρίαν καὶ
ἀτάσθαλον καὶ χαμαιζήλον καὶ ὑπὸ πᾶ-
σαν ἐν γένει ἔποδον ἀξιοκατάκριτον ἡμῶν
διαγωγὴν, ὥστε ἡθέλησε πρὸς
ὑποβάλη ἡμᾶς εἰς τὴν φρικαλέ-
αν ποινὴν τὴν ὑπὸ τῶν ὑπηρετῶν

ἐξαγγελθεῖσαν, διαθεβαίῳ ἡμᾶς θαρρα-
λέως· οἱ ἢ εὐσπλαγχνός καὶ μεγάλθυμος
αὐτοῦ ψυχὴν τοσούτον θέλει συγκινηθῇ
καὶ καταθέλχῃ ἐκ τῆς σὺν φρονος ταύτης
καὶ εἰλικρινούς ἡμῶν μεταβολῆς, ὥστε οὐ
μόνον θέλει ἀξιῶσαι ἡμᾶς πλήρους καὶ τε-
λείας συγγνώμης, ἀλλὰ καὶ τρυφερωτέ-
ραν τούντεῦθεν θέλει αἰσθανθῇ καὶ ἐπι-
δείξῃ τὴν πρὸς ἡμᾶς στοργὴν καὶ ἀγά-
πην. Ἐν πάσῃ περιπτώσει, πιστεύσατέ
μοι, ὁ πατὴρ ἡμῶν δὲν θέλει φανῇ ὑπο-
δεέστερος κατὰ τὸ ἡθικόν μεγαλεῖον τοῦ
κυρίου ἐκείνου, ὅστις θέλων νὰ ἀπαλλα-
χθῇ τῶν νωθρῶν καὶ οἰνοφλύγων δούλων
του, διέταξεν αὐτοὺς νὰ ἐξέλθωσιν ἅπαν-
τες πρὸς σύντονον καταδίωξιν τῆς λυ-
μαινομένης τὰ κτήματα αὐτοῦ θρασείας
ληστῶν σπείρας καὶ νὰ μὴ ἐπιστρέψωσι
πρὶν ἢ μέχρι ἑνὸς ἐξοντώσωσιν αὐτήν.
Ἀλλὰ τῶν δούλων παρ' ἐλπίδα πυρετώ-
δη ζῆλον ἀναπτυσάντων καὶ ἀνδρίαν ἀ-
καταγώνιστον, καὶ πολλοὺς μὲν τῶν ὀλε-
τήρων κατακοφάντων, τοὺς δὲ λοιποὺς δε-
σμίους ἀγαγόντων πρὸς τὸν ἑαυτῶν κύ-
ριον, οὗτος συγκινηθεὶς καὶ καταπλαγεὶς
ἅμα διὰ τὸ ἐξαίσιον καὶ ἀπροσδόκητον
τοῦτο κατόρθωμα τῶν τέως ἀργοδιαίτων
του δούλων, φιλοφρόνως αὐτοὺς ὑπεδέξα-
το καὶ ἀγαλλόμενος κατησπάσατο.»

Ταῦτα εἶπεν ὁ πρεσβύτερος ἀδελφός,
οἱ δὲ λοιποὶ ἀναστάντες ἐπεκρότησαν ὁ-
μοθυμῶς καὶ φρενητιῶδως, διαθεβαίον-
τες ὅτι ἄσμενοι συμμορφωθήσονται πρὸς
τὰς σωστικὰς αὐτοῦ καὶ μεγαλεπήθλους
συμβουλὰς καὶ ὁδηγίας. Τούτων δὲ γενο-
μένων κεραυνοβόλος καὶ παρατεταμένος
πισταγὸς ἐβρόντησεν ὑπερθεῖν τῆς αἰθού-
σης καὶ συγχρότως ἀκτῖνες τῆς πρώτης
ζωηρότεραι, οἱ ἄλλοι τῶν τῶν σχισμῶν

τῆς ὁροφῆς ἐξακοντισθεῖσαι, ἐπλημύρη-
σαν αὐτὴν μὲ φῶς ἄπλετον· καὶ οἱ μὲν
ἀδελφοί, ἐξαλλοὶ ὑπὸ χαρᾶς, περιεπύσ-
σεντο ἀλλήλους θεωροῦντες τοῦτο ὡς αἰ-
σιον ἄγγελμα παραδόχης καὶ κυρώσεως
ἐκ μέρους τοῦ πατρὸς τῶν τῆς ληψεί-
σης ἀποφάσεως, ἀλλ' οἱ ὑπηρέται εἰσέλ-
θόντες καὶ ἐκ τῆς ἀκαταστασίας τῆς τρα-
πέζης μαντεύσαντες τὰ διατρέξαντα δὲν
διέλειπον κράζοντες οἱ ὅλης τῆς δυνά-
μεως τῶν πνευμόνων : « Εἰς τὴν κόλα-
σιν ! εἰς τὴν κόλασιν ! »

Ἐκ τῆς παραβολῆς ταύτης ἐξάγεται
ὅτι, πᾶς τις, ἀφοῦ ἐν τῷ μέτρῳ τῶν ἑαυ-
τοῦ δυνάμεων συντελέσῃ πρὸς προαγωγὴν
καὶ ἐπίδοσιν τῆς κοινωνίας καὶ ἐκπληρώ-
σῃ τὰ πρὸς τὴν πάσχουσαν ἀνθρωπότη-
τα ἐπιβαλλόμενα αὐτῷ ἐλέους καὶ εὐ-
σπλαγχνίας καθήκοντα, δικαιοῦται πλη-
ρέστατα καθ' ὠρισμένας ὥρας νὰ θηρεύ-
σῃ ἄνεσιν καὶ τέρψιν καὶ ψυχαγωγίαν,
νὰ παραδοθῇ εἰς τὰ θέληητρα καὶ τὰς θε-
μιτὰς τοῦ πνεύματος καὶ τῶν αἰσθήσεων
ἀπολαύσεις. Τοῦτο δὲ δύναται νὰ λεχθῇ
διὰ τὰς εὐγενεῖς τῆς Ἐπιταλόφου δεσποί-
νας τοσοῦτον μᾶλλον, ὅσῳ πᾶσαι μὲν
σχεδὸν αὐτῶν αἱ διασκεδάσεις γόνιμοι ἀ-
ποβαίνουσιν εἰς ἔργα εὐποιΐας, αἱ πλεῖ-
σται δὲ καὶ ἐπ' αὐτῷ τούτῳ κυρίως τῷ
εὐεργετεῖν διοργανίζονται. Οὐδεμίαν ποι-
οῦμεθα ὑπερβολὴν· λάβετε εἰς χεῖρας ὑ-
μῶν βυζαντινὴν τινα ἐφημερίδα καὶ θέ-
λετε δικαιοῶσαι ἡμᾶς πληρέστατα. Σήμε-
ρον διδῶται χορὸς πρὸς ὄφελος τούτου
τοῦ ἐκπαιδευτηρίου· αὐριον μουσικὴ συν-
αυλία ὑπὲρ ἐκείνου τοῦ φιланθρωπικοῦ
ἰδρύματος· τὴν τρίτην θεατρικὴν παράστα-
σιν διὰ τὰ θύματα τῆς δεινῆς θεομηνίας·
τὴν τετάρτην ἀγροτικὴν διασκεδάσιν· τὴν

πέμπτην ἔχουσιν διαφορῶν καλλιτεχνημάτων καὶ οὕτω καθ' ἑξῆς· πάντα δὲ ταῦτα πρὸς εὐγενῆ τινα καὶ κοινωγέλη ἱππουοῦνται σκοπόν. Δὲν συνεργοῦσιν ὁμῶς εἰς τὴν ἐπιτυχίαν τῶν τοιούτων εὐεργετικῶν διασκηδάσεων διὰ τῆς ἀπλῆς αὐτῶν μόνης παρουσίας καὶ συμμετοχῆς, ἡλεκτρίζονται, ὡς εἶπεῖν, πλῆθος ἀνδρῶν ἄπειρον καὶ συνεπῶς προκαλοῦσαι τεραστίαν εἰσιτηρίων κατανάλωσιν, ἀλλὰ μόλις τοῦ χοροῦ λήξαντος, τῆς μουσικῆς σιγησάσης ἡ τῆς ἐκθέσεως περατωθείσης καὶ παραχρῆμα αἱ ἀγέρωχοι καὶ ὑπερήφανοι ἐκείναι ἀριστοκράτιδες μεταβάλλονται εἰς θελκτικὰ καὶ περικόμπους ἄβρας καὶ αἱ μὲν αὐτῶν ἐλαφραὶ καὶ χαρίεσαι καταγίνονται εἰς τὸν εὐτρεπισμὸν τῆς τραπέζης, προσοδοφόρου καὶ ταύτης, τὰ δὲ ἐκλεκτὰ ἐδέσματα καὶ τὰ ἐξαίρετα ποτὰ διὰ τῆς ἐπαφῆς τῶν κρινολεύκων καὶ μυροδόλων ἐκείνων χειρῶν ἡδονὴν προσλαμβάνουσιν ὑπερτέραν τῆς τοῦ νέκταρος καὶ τῆς ἀμβροσίας, ἀλλὰ ὅτε πτερόεσαι περιτρέχουσι κύκλῳ τὴν αἴθουσαν καὶ προσκλίνουσαι μετ' ἀπαρμύλλου χάριτος πρὸ ἐκάστου θαμῶνος ἀντιδρᾶς τιμῆς ἀνθή πωλοῦσιν εὐώδη καὶ μειδιάματα θελξίνοα, καὶ ἄλλαι τέλος, χάριτος καὶ καλλονῆς ἀτ.θάτσου, πρὸ κομψῆς καθημεναι τραπέζης ἐκκυβεύουσι λαχεῖον, ἐνῷ πάντες οἱ ἐν τῇ αἰθούσῃ, νωχελῶς μὲν ἐξηπλωμένοι τῷ σώματι, ἀλλὰ γόνυπετεῖς τὴν διάνοιαν ἀτενίζουσιν ὡς ἐν θρησκευτικῇ εὐλαθείᾳ τὰς ἀξιολατρεῦτους ἐκείνας θεὰς μετὰ παλμῶν καρδίας ἀναμένοντες νὰ κηρυχθῶσι καλὸ τυχοῖ ὑπὸ τῶν χαριτεβρύτων καὶ θεσπεσίων αὐτῶν χειλέων. Πολλοὶ δὲ, εἰς τοῦτο καὶ μόνον ἀρχοῦμενοι τὸ εὐτύχη-

μα, παραιτοῦσι γενναιοφρόνως τὸ λαχὸν αὐτοῖς ὑλικὸν κέρδος ὑπὲρ τοῦ εὐγενοῦς σκοποῦ, ὃν ἐπιδιώκει ἡ τοῦ λαχείου ἔκδοσις. Βδέλλαι λειπὸν, ἀλλὰ βδέλλαι ἀσπασταὶ καὶ σωτήριοι, ἀφριμάστουσιν ἀνωδύνως διὰ τῶν θελγητρῶν αὐτῶν τοὺς ἰσχυρὰς καὶ αἵματώδους κράσεως τυχόντας καὶ τὸ ζωογόνον ὑγρὸν ἐγχύνουσιν εἰς τὰς φλέβας ἐτέρων ἀσθενῶν, ἰκτερικῶν καὶ ἐτοιμοθανάτων, ἀρτηρίαι πολυτιμοὶ τοῦ σώματος τῆς κοινωνίας, δι' ὧν διοχετεύονται εἰς ἅπαντα ἐν γένει τὰ μέλη τὸ οἶμα, ἡ ἰσχὺς, τὸ σφρίγος, ἡ ζωτικότης καὶ οὕτω τὸ ὅλον σῶμα διατηρεῖται ἀκμαῖον πάντοτε, θάλλει σκοπίμως, αὐξάνει ἐν ἀρμονίᾳ καὶ λειτουργοῦν ἀπρυσκόπτως χωρεῖ εὐελπι καὶ πτερόεν πρὸς τὸν ὑψηλὸν αὐτοῦ προορισμόν· ἱερὰ τοῦ πολιτισμοῦ ἐστιάδες, κρατοῦσιν ἄσβεστον τὴν δᾶδα τῆς παιδείας, τῶν φῶτων καὶ τῆς φιλάνθρωπίας· ἡρώϊκαὶ Σπαρτιάτιδες, παροτρύνουσι κατ' γονεῖς καὶ τέκνα καὶ ἀδελφοὺς καὶ συζύγους ἐπὶ τὴν διάπραξιν ἔργων μεγάλων καὶ ἀλήστων πρὸς δοξάν καὶ καύχημα καὶ ὠφέλειαν τοῦ τε ἔθνους καὶ τῆς ἀνθρωπότητος!

Ἄλλ' ἐπανελθωμεν εἰς τὸ προκείμενον ζητοῦντες παρὰ τῶν ἐπικεικῶν ἀναγνωστῶν συγγνώμην διὰ τὴν μακρὰν ταύτην παρέκθασιν. Ἐτολμήσαμεν καὶ ἡμεῖς νὰ μιμηθῶμεν ἄλλους καθιερώσαντας ἀπὸ τινος σύστημα καινοφανές καὶ ἀστεῖον, καθ' ὃ δὲν δύνανται νὰ ἐκστομίσωσιν οὐτε ἐν ἰῶτα ἄνευ ἐπεξηγήσεων καὶ σχολίων καὶ παρεκβάσεων. Καὶ πρὸς ἀπόδειξιν ἐπιτραπήτω ἡ προσαγωγὴ ἑνὸς μόνου παραδείγματος:

Γνωστὸν ὅτι ὁ ἐντελέτερος τύπος ἐλληνικῆς καλλονῆς εὐρυκαὶ συνηθῶς πα-

ρὰ ταῖς γυναῖξι τῆς Σμύρνης. Πρὸ ἐτῶν λοιπὸν κύριός τις λαβὼν ὡς θέμα τὸ : «Πόθεν ἡ τοσαύτη ἐν Σμύρνη καλλονή» ἐξηγήσεν ἐν πραγματείᾳ πολυσελίδῳ μυρία ὅσα· διέδραμε τὰ ὕψη τοῦ οὐρανοῦ καὶ τὰ βάθη τοῦ ταρτάρου· ἀνέμιξε μύθους καὶ ἱστορίας· ἐξηρεύνησε τὴν φύσιν τῶν ἀγγέλων καὶ τοὺς βαθμοὺς καὶ τὰς ιδιότητας· ἐμνήσθη τῆς ἀνταρσίας τοῦ Ἑωσφόρου καὶ τῆς πτώσεως αὐτοῦ τε καὶ τῶν μετ' αὐτοῦ, διὰ τὰ ἐῖπε ἐν τέλει — τί νομίζετε; — ὅτι αἱ γυναῖκες τῆς Σμύρνης ἦσαν τοσοῦτον περικαλλεῖς, διότι κατήγοντο ἀπ' εὐθείας ἐκ τῶν πεπτωκότων ἐκείνων ἀγγέλων», τοῦθ' ὅπερ εὐχερῶς πάνυ ἡδύνατο νὰ μαντεύσῃ πᾶς τις καὶ ἅπαξ μόνον ἰδὼν Σμύρνην καὶ Σμυρναίαν, χωρὶς νὰ λάβῃ ἀνάγκην τοσοῦτον διεξοδικῶν σχολίων καὶ ἐρμηνειῶν καὶ παρεκβάσεων.

(Ἐπεταὶ συνέχεια).

Γ. Π.

ΠΟΙΚΙΛΑ

Ἐν Ἀμερικῇ χημικός τις Φερδὼν ἀνεκάλυψε τὴν δι' ἡλεκτρισμοῦ ἐκκαθάρισιν τῆς ζακχάρεως. Τρεῖς ὥραι ἀρκοῦσι πρὸς διαλεύκανσιν καὶ αὐτῶν τῶν κατωτάτων ἀποσταγμάτων τοῦ σακχάρου. Ἡ ἀποκρυστάλλωσις καὶ λευκότης κερδίζουσι πολὺ διὰ τῆς νέας αὐτῆς μεθόδου, ἥτις ταυτοχρόνως ἐλαττεῖ καὶ τὴν ποσότητα τῶν δαπανῶν. Τὰ ἐν Ῥωσίᾳ μεγάλα ἐμπορικὰ καταστήματα εὐρίσκονται ἐν ἀναστατώσει, διότι ἐμπορικὴ τις ἐταιρία ἐν Πέτρουπόλει ἐλθοῦσα εἰς συνεννόησιν πρὸς τὸν Ἀμερικανὸν ἐφευρέτην,

ἀπειλεῖ διὰ συναγωνισμοῦ τὴν παντελῆ τῶν ἄλλων ἀπονέκρωσιν. Μεταδίδομεν τὴν εἰδησιν, ὡς ἔχουσιν ἐνδιαφέροντα γὰρ κόσμιον, καὶ φυσικῶς τοπικόν, ἀφοῦ πρόκειται περὶ στομάχου.

* *

Γαλλικὴ τις ἐφημερίς μὲ τὸν σοβαρότερον τρόπον ἀναγράφει τὴν ἐξῆς εἰδησιν :

Προχθὲς καθ' ἣν ὥραν ἀφικνεῖτο ἐκ Λυὼν εἰς Παρισίους ἡ ἀμαξοστοιχία τῶν ἐπτὰ τῆς ἐσπέρας, οἱ ἐν τῷ σταθμῷ ὑπάλληλοι ὡφράνθησαν τὴν κνίσσαν μαγειρευομένης ὀρνίθος. Ἀποροῦντες, ὅταν ἔστη ἡ ἀμαξοστοιχία, εἶδον ὅτι ἡ παράδοξος ὁσμή προήρχετο ἐκ τινος φορτηγοῦ σιδηροδρομικῆς ἀμάξης τοποθετημένης ἐν τῇ συναλκῇ ἀμέσως μετὰ τὴν ἀτμάμαξαν... Τί δὲ εἶχε συμβῆ, νομίζετε; Ἐν τῇ ἀμάξῃ ταύτῃ εἶχον φορτωθῆ ἐκ Λυὼν ἱκαναὶ ὀρνίθες, ἄσχοί τινες βουτύρου καὶ κρίμμου. Καθ' ὃδόν τὸ βούτυρον ἐνεκα τῆς θερμότητος τῆς ἀτμαμάξης, ἥτις ὡς εἵπομεν εὐρίσκετο παρά τὴν φορτηγὸν, ἀνελύθη, αἱ ὀρνίθες καὶ τὰ κρίμμου ἐμπεσόντα ἐν αὐτῷ ἤρχισαν νὰ βράζωσι, μέχρις οὗ δ' ἡ ἀμαξοστοιχία φθάσῃ εἰς Παρισίους, ἡ φορτηγὸς εἶχε μεταβληθῇ εἰς κολοσιαίαν χύτραν, ἐν ἣ αἱ ὀρνίθες, τὸ βούτυρον καὶ τὰ κρίμμου μετεβληθήσαν εἰς ὀρεκτικώτατον ἐδεσμα, ἱκανὸν νὰ εὐχεριστῇ καὶ τοὺς μᾶλλον λίχνους !

* *

Ἡ κυρία Ρ. ἔχασε τὸν σύζυγόν της μόλις πρὸ τριῶν ἡμερῶν.

Εἶνε δ' ὡς εἰκὸς ἀπαρηγόρητος, μολονότι αἱ φίλαι τῆς πᾶσαι καταβάλλουσι προσπάθειαν, ὅπως ἐνσταλάξωσι βάλσαμον παρηγορίας εἰς τὴν δεινῶς δοκιμα-

σθείσαν καρδίαν της.

— Έλα τώρα, λένουν αὐτῇ. Τὰ δάκρυά σου δὲν θὰ ἀναστήσουν τὸν καὶ μένον τὸν ἄνδρα σου.

— Τί τὰ θέλετε ἀπαντᾷ ἡ κυρία Ρ. ἐγὼ μὲ τὸ παραμικρὸν κλαίω!

(Ψάρος τῆς Μακεδονίας).

Διαταγῇ τοῦ ὑπουργείου τῆς Γαλλίας ἰδρύθη ἐν τῷ μουσεῖῳ τοῦ Λούβρου φωτογραφικὸν ἐργαστήσιον ὑπὸ τοῦ φωτογράφου Bruner, εἰς δὲ παρεχωρήθη μία τῶν αἰθουσῶν τοῦ Λούβρου ὅπως πωλῇ ἐν αὐτῷ ἀποκλειστικῶς φωτογραφήματα τῶν τοῦ Μουσείου ἀριστουργημάτων ἀντὶ τοῦ εὐτελεστέρου ποσοῦ τῆς ἀγοραίας ἀξίας τῶν φωτογραφημάτων.

Ζωγράφος καὶ ἰατρός. — Ὁ διάσημος Γάλλος ζωγράφος Meissouier εἶχε κύνα δὲν ὑπερηγάπα, καὶ οὗτινος ἡμέραν τινα κατεάγῃ ὁ ποῦς. Τὸ ζῶον ὠρύετο ἕνεκα τῶν ἀλγυθόνων καὶ ὁ Meissouier ἐτήκετο καὶ ἐθρήνευε βλέπων ὅτι ὁ ποῦς τοῦ περιλημμένου κυνὸς δὲν ἐθεραπεύετο. Συνέλαβε τότε τὴν ἰδέαν νὰ προσκαλέσῃ τὸν πρῶτιστον τῶν κατὰ τὴν ἐποχὴν ἐκείνην Γάλλων χειρουργῶν, τὸν ἰατρὸν Νελατῶν· αἰσχυνόμενος ὅμως νὰ εἴπῃ ὅτι πρόκειται περὶ τοῦ κυνὸς, ἐτηλεγράφησεν αὐτῷ ἀπλῶς νὰ ἔλθῃ κατεπειγόντως

ἀλλ' ὁ ζωγράφος δὲν τολμᾷ νὰ ἀνακρινώτῃ τῷ ἰατρῷ τὸν σκοπὸν τῆς προσκλήσεως, πρῶτον διότι ἤσυχνέτο νὰ εἴπῃ τίς ὁ πάσχων, καὶ δεύτερον διότι δὲν εἶχε τὸ θάρρος νὰ περιγράψῃ λεπτομερῶς τὸ πάθημα τοῦ περιλημμένου ζώου, τοὺς σπαραξικαρδίους αὐτοῦ ὠρυγμούς, τὰς ἀλγυθόνας, καὶ τὴν λαιπήν αὐτοῦ εὐαισθησίαν. Ἐπὶ τέλους ὅμως ὁ Νελατῶν, ἐξαντληθείσης τῆς ὑπομονῆς του, διότι αἱ ὥραι του ἦσαν πολύτιμοι, ἠρώτησε ποῦ εἶναι ὁ ἀσθενής· ὁ ζωγράφος ἀπορεῖ τί νὰ ἀπαντήσῃ, ὅμως διατάσσει τὸν ὑπηρέτην νὰ κομίσῃ τὸν ἀσθενὴ ἐπὶ προσκεφαλαίου. Ὁ ἀσθενὴς κομίζεται ἐπὶ προσκεφαλαίου πολυτελεστάτου, μολονότι δὲ ἡ μετακόμισις μετὰ μεγάλης ἐγένετο προσοχῆς, οὐχ ἦττον ὁ κύων ἀλγῶν ὀξύτατους ἐξέφερεν ὠρυγμούς καὶ σπασμωδικὰς ἐξετέλει κινήσεις. Ἐκ τούτων δὲ Meissonier συνεκινήθη τοσοῦτον, ὥστε δὲν ἠδυνήθη πλέον νὰ κρύψῃ τὴν πρὸς τὸν κύνα στοργὴν, πλήρης δὲ ἀπελπισίας ἀνεφώνησε πρὸς τὸν Νελατῶν· ἀσῶσον αὐτὸν, ἱσοχώτατε, σῶσον τὸν κύνα μου, ἔνδοξε ἰατρέ μου». Ὁ Νελατῶν ἀπαθέστατα συνήνεσε καὶ περιέδεσε τὸν πόδα τοῦ ζώου, ὅπερ ἐντὸς ὀλίγων ἡμερῶν ἐθεραπεύθη.

Μετά τινα καιρὸν ὁ Meissouier ἔγραψεν ἐπιστολὴν πρὸς τὸν ἰατρὸν, ἐν ᾗ ἐ-

ρησε νὰ ἐπισκεφθῇ τὸν Νελατών, πρὸς ὃν καὶ ἀμέσως ἐνεχείρισε θαλάντιον πλήρες χαρτονομισμάτων· ἀλλ' ὁ διάσημος χειρουργὸς ἀπεποιήθη νὰ λάβῃ τοῦτο εἰπὼν : « Ὁχι, κύριε. Δὲν εἶσθε ζωγράφος ; Γράψατέ μοι δύο εἰκόνας ἐπὶ τῶν δύο τούτων φατνωμάτων, ἅπερ οἱ ξυλουργοὶ πρὸ μικροῦ ἐπεράτωσαν. » Ἡ ἐκδίκησις ἦτο λεπτοτάτη, καὶ ὁ ζωγράφος ὑπέκυψε γράψας δύο εἰκόνας, αἷτινες μετὰ ταῦτα ἐκρίθησαν ὡς ἀριστουργήματα τέχνης.

(Κόσμος)

ΕΙΔΗΣΕΙΣ

— Τῇ παρελθούσῃ Τετάρτῃ ἀφίκετο ἐκ Καράϊ-Ίσάρ διὰ Κερασσοῦντος ἡ Α. Π. ὁ Μητροπολίτης ἡμῶν κ. Γρηγόριος.

— Εὐχαρίστως μαυθάνομεν ὅτι οἱ κ. Ἀδελφοὶ Ἀρναούτογλου καὶ ὁ κ. Ἀθανάσιος γ' Εὐαγγελινὸς Μιτυληναῖος συνέστησαν ἐταιρείαν, ὅπως ἰδρῦσωσιν ἐνταῦθα σαπωνοποιεῖον, πρὸς τὸν σκοπὸν δὲ τοῦτον ἐξέλεξαν ὡς κατάλληλον μέρος καὶ ἐνοικίασαν τὸ ἐν τῇ ἐνορίᾳ Κεμέρ-καγία κείμενον κτῆμα τοῦ κ. Γ. Σειρηνοπούλου. Τὴν ἐν τῇ ἡμετέρᾳ πόλει ὑπαρξίν ὡς οἶόν τε περισσοτέρων βιομηχανικῶν καταστημάτων θεωροῦντες ἐπωφελῇ, εὐχόμεθα ταχεῖαν τὴν ἐναρξίν τῶν ἐργασιῶν τοῦ καταστήματος τούτου.

Ἀναγινώσκομεν ἐν τῇ «Κωνσταντινουπόλει» τὰ ἀκόλουθα :

— Ὁ Χασάν βεης, τέως ἀρχηγὸς τῆς προφυλακῆς ἐν τῇ νομαρχίᾳ Ἰωαννίνων διορίσθη τοιοῦτος ἐν τῇ νομαρχίᾳ Τραπεζοῦντος Νέον δὲ

ὑμετέρου ἀντικτὸς ἔχομεν ν' ἀναγράψωμεν. Ἡ Α. Α. Μ. ἐκτιμῶσα τὰς ὑπηρεσίας τοῦ κ. Δημητράκη ἐρέντη Γενιδουνῆ καὶ θέλουσα ν' ἀποδείξῃ αὐτῷ τὴν ἐπὶ ταῦτα εὐπρέσκειάν της εὐηρεστήθη ν' ὑποδείμῃ αὐτῷ τὸ παράσημον Ὀσμανιᾶ Β'. τᾶςως.

— Ὁ Μουσταφᾶ ἐρέντης τέως μεκτομπῆς Τραπεζοῦντος διορισθεὶς τοιοῦτος ἐν τῇ νομαρχίᾳ Θεσσαλονίκης ἀφίκετο.

— Τῇ παρελθούσῃ Κυριακῇ ἐν αὐτῇ τῇ ἀκμῇ τῆς ἀνδρικήs αὐτοῦ ἡλικίας ἐτελεύτησεν ὁ συμπολίτης ἡμῶν Παναγιώτης Ἀργυρόπουλος ἐκ τῆς ἐνορίας τῆς ἁγίας Μαρίνης. Ὁ μακαρίτης ὑπῆρξε τελειόφροιντος τοῦ ἐνταῦθα Ἑλληνικοῦ Φροντιστηρίου, ἐν ᾧ διεκρίθη ἐπὶ κοσμιότητι καὶ ἐπιμελείᾳ, καὶ μετὰ ταῦτα ἐγρημάτισεν ἐπὶ τινα ἔτη καὶ διδάσκαλος. Κατόπιν δὲ σπουδάσας τὴν Γαλλικὴν γλῶσσαν ἐπεδόθη εἰς τὸ ἐμπόριον καὶ ἐπὶ τινα μὲν ἔτη μετήρχετο αὐτὸ ὡς παραγγελοδόχος ἐν Κωνσταντινουπόλει, κατόπιν δὲ ἐνταῦθα καὶ ἐν Ταϊγανίῳ καὶ ἀλλαχοῦ τῆς Ῥωσσίας. Διεκρίνετο δὲ ἐπὶ παρρησίᾳ καὶ ἀνεξαρτησίᾳ φρονημάτων καὶ εἶχε τὸ χάρισμα τῆς εὐτραπείας, ἐτιμήθη δὲ ὑπὸ τῶν συμπολιτῶν αὐτῶν ἐκλεχθεὶς καὶ ἀντιπρόσωπος καὶ ἑφορὸς τῶν σχολείων. Δυστυχῶς ἀπὸ τινος χρόνου εἶχε καταλάβει αὐτὸν ἐπάρατος νόστος ἐκ τῆς ὁποίας καὶ ἀπέθανε καταλιπὼν ὀρφανὰ ἀνήλικα τέκνα καὶ ἀπαραμυθήτους σύζυγον καὶ μητέρα. Ἡ κηδεία αὐτοῦ, εἰς ἣν παρευρέθη πληθὸς ἱκανὸν, ἐτελέσθη ἐν τῷ ναῷ τοῦ ἁγίου Γεωργίου, καθ' ὅσον ἡ ἐκκλησία τῆς ἁγίας Μαρίνης, δι' οὗς λόγους ἀνεφέραμεν ἄλλοτε, εἶναι εἰσέτι κλειστή.

βαθείας κρίσεως τοῦ

ΠΟΙΗΜΑ

Τὸ ὄρφανό.

(ἀφιερῶται τῷ φιλετίμῳ μοι Ἰπποκράτῃ Ζαγανλέρῃ ἐκ Μουδανιῶν.)

Σταυμένο καὶ ξεπλόυτο γυρνᾷ εἰς τοὺς δρόμους πλάσμα
 πουν' ἡ ζωὴ του λυπηρὸ
 τριμουλινιστὸ . . . φαρμακερὸ
 καὶ πικραμένο ἄσμα·

Τὰ ροῦχα του εἶναι πολὺ σκισμένα ! καὶ . . . τί χρῆμα !
 αἱ σάρκες του παγώνουνε,
 καὶ ἐνῶ τὰ ροῦχα λιώνουνε
 βαδίζει πρὸς τὸ μνημα ! . . .

Ἄλ ! ἡ ζωὴ μαρτύριο ! ἀλλοίμονο 'ποῦ χάσει·
 μίνα . . . πατέρα . . . ἀδελφοὺς
 γύρο του ἔχει ὅλο κωρούς·
 — τί κολασμένη πλάσι ! —

Πεῖν ὦ ! ! φωνάζει τὸ παιδί ! Οἱ πλούσιοι τ' ἀκούνε
 μὰ . . . κάμουνε πῶς δὲν ἀκούν,
 καὶ ὀλύπητα τὸ παραιτοῦν
 χωρὶς νὰ . . . λυπηθοῦνε.

Καὶ πορπατεῖ τὸ δύστιχο σκληρὰ ὀρφνευμένο
 καὶ ἔχει τὰ μάτια του κλειστὰ . . . τὸ βλέμμα του σβυσμένο.

Πεινᾷ . . . μὰ μόνον του πεινᾷ καὶ ἐνῶ πετοῦν οἱ ἄλλοι·
 εἰς τοὺς δρόμους τὸ ψωμί
 αὐτὸ φωνάζει . . . Μή ! . . .

ἡ πεῖνα μ' ἐρραμάκεψε μοῦ 'πῆρε τὸ κεφάλι.
 Τί χρῆμα ! Κάλλιστα, ὀρφανέ, τὰ 'μάτια σου νὰ χάσης,
 παρὰ τῆς μάνας τὰ φιλιὰ,
 ποῦναι ἐλπίδα καὶ καρδιὰ
 καὶ ἡ ζωὴ τῆς Πλάτης.

Φαντάσου, ἄνθρωπε τυφλὲ, ἓνα πουλί . . . μὲ μίαν μάναν ! , . .

πῶχει κτισμένη τῇ φωλιά σὲ ἐκκλησιᾶς καμπάνα
 μέσα 'σὲ μέρος ἔρημο . . . καὶ ζῇ μὲ μαῦρο πόνον
 γιὰτ' ἔχει ἓνα πουλί ! . . . τὸ τέκνο της τὸ μόνο !

Φαντάσου ἀπ' ἐδῶ καὶ ἐκεῖ νὰ τρέχη ἡ μητέρα,
 μέσα σὲ δάση σὲ βουνὰ καὶ νύχτα καὶ ἡμέρα
 ἓνα σκουλήκι γιὰ νὰ 'βρῇ . . . τροφὴν γιὰ τὸ παιδί της·
 μὰ ξάρνου ! . . . τουφεκιοῦ φωνὴ νὰ παίρνῃ τὴ ψυχὴ της.

Φαντάσου νὰ ψυχομαχῇ ἡ μάνα ! νὰ θυμᾶται
 πῶς τὸ παιδί της θὰ χαθῇ . . . καὶ δὲν θὲ ν' ἀγαπᾶται,
 καὶ τὴν πνοή της τὴν 'στερνὴ ν' ἀρίνη καὶ ἡ ψυχὴ της
 ν' ἀνιζητῇ τὸ τέκνο της νὰ θέλῃ τὸ παιδί της ! !

μέτ' στή φωλιά γωμένω
τὴ μάνα του ν' ἀναζητᾷ
νὰ κλαίῃ καὶ νὰ σπασταρᾷ,
φτωχὸ . . . καὶ πεινασμένο.

Μονάχο του νὰ μὴ 'μπορῇ 'λίγη τροφή νὰ εὔρῃ,
ἄλλα πουλιὰ ν' ἀναζητᾷ . . .
καὶ αὐτὰ . . . νὰ μὴν τ' ἀκοῦν αὐτά.

Γιατὶ τὴ γλωῖσσα 'ποῦ μιλοῦν . . . τῆς λευθεριᾶς . . . δὲ ξεῦ
καὶ ἄλλα πουλιὰ ἐνῶ πετοῦν . . . νὰ βλέπουν νὰ γελοῦνε
καὶ — ΟΡΦΑΝΟ !! — μέ μᾶ φωνὴ σκληρὴ νὰ τὸ εἰποῦνε.
"ΟΛΑ! αὐτὰ φαντάσου τα! μέ σκέψι συλλογίσου
καὶ ἂν δὲν λυπᾶται τ' ὀρφανό! λυπήσου το! λυπήσου!
'Αλλοίμονο στὸν ἄνθρωπο 'ποῦ τ' ὀρφανὸ δὲν βλέπει
σὲ Δάντου κόλασι αὐτὸν νὰ τὸνε βάλλουν πρέπει!
ὁποῖος γελᾷ τοῦ ὀρφανοῦ τὴν τύχη νὰ τὴ 'μοιάζῃ
νὰ πρῇ ὀρφάνειας τὸ νερὸ τὰ σπλάγχνα του ν' ἀρπάζῃ.

Κτυποῦνε καμπάναις !! καμπάναις καρδιᾶς!
καμπάναις φτωχῆς καὶ σεμνῆς ἐκκλησιᾶς
παπάδες νεκρὸ μέ σιωπὴ ὁδηγοῦν
'στὸ μνηῆμα τὸ μαῦρο τὸν πᾶνε
κορμὶ ὀρφανοῦ τὰ σκουλήκια θὰ φαῖνε,
τὴ νύχτα ἀντάμα 'στὸ μνηῆμα σ' ἂν 'βγοῦν.
Τί κρῖμα! κανεῖς τὸν νεκρὸ δὲν τὸν ἔκλαψε,
κανένας — παιδί μου! παιδί μου! δὲν ἔκραξε.

Καὶ ὅμως καὶ αὐτὸς εἶναι κόσμου παιδί,
καὶ αὐτόνα ἐβάστα μέ χάρι ἢ γῆ!
καὶ αὐτὸς ὡς οἱ ἄλλοι ὠμίλει . . . ἀλλὰ . . .
δὲν ἦταν αὐτὸς ὡς οἱ ἄλλοι . . . αὐτοί,
αὐτοὶ τὸν ἐλέγαν οἰκτρῶς . . . ὀρφανόν . . .
ὡς ἄλλοι . . . δὲν εἶχε φεῦ! πλούτη πολλὰ =
ἓνα βράδυ ἔχετ' ποῦ στὸ δάσος κοιμούντανε
ἡ ψυχὴ του ἐπάνω στὸν Πλάστη κρυβζούντανε!

Παπάδες πρῶτ' τ' ὀρφανοῦ τὸν νεκρὸν
εἰς πλουσίου κοντὰ ἓνα μνηῆμα λαμπρόν,
μέ πικράδα ἐθάψαν! . . . τί κρῖμα!
— ἦταν ἄλλοτε μνηῆμα πλουσίων —
ὀρφανοῦ τόρ' ἀγένηκε μνηῆμα ; ; ;
'Αλλὰ "ΟΧΙ! ὁ τάφος πλουσίους δὲν κύτταξε,
κοιμᾷτ' ὁ φτωχός! . . . ἂν 'στὸν κόσμον ἐνύσταξε!

Γ. Κ. Κουτσούρης.